

به نام خدا

گروه فارماکولوژی دانشکده پزشکی شهید بهشتی

فرم طرح دروس مقدمات بالینی پزشکی عمومی

کد درس	۱۶۷
نام درس	فارماکولوژی گوارش، خون و روماتولوژی (مبحث داروهای ضد درد غیر استروئیدی و غیر اویپوئیدی، آنتی روماتیک و ضد نفرس)
مرحله ارائه درس	مقدمات بالینی/کارآموزی
دروس پیش نیاز	اصول پایه فارماکولوژی پزشکی
نوع درس	نظری
ساعت آموزشی	۲
تعداد واحد درسی	۲
اهداف کلی	حیطه شناختی: دانشجو باید در پایان این درس بتواند: ۱- داروهای مورد استفاده در درد و التهاب را به دو گروه ضد دردهای غیر استروئیدی NSAID و آنتی روماتیک DMARD دسته بندی کرده و نام ببرد. ۲- داروهای مورد استفاده NSAID را در قالب دو گروه مهارکننده غیر اختصاصی سیکلواکسیژناز و مهار کننده اختصاصی سیکلواکسیژناز دو ذکر کند. ۳- داروها آنتی روماتیک را نام ببرد. ۴- داروهای ضد نفرس را به سه گروه کلشی سین، داروهای یورکوزاوریک و مهار کننده گزانتین اکسیداز دسته بندی نموده و نام ببرد. ۵- مصرف گلوکوکورتیکوئیدها، NSAIDs و مهارکننده های اینترلوکین را در نفرس به صورت خلاصه بیان کند. ۶- داروهای مهم هر گروه را فهرست کند. ۷- مکانیسم اثر داروهای هر گروه را توضیح دهد. ۸- کاربرد درمانی داروها را بر مبنای مکانیسم اثر داروها ذکر کند. ۹- خصوصیات فارماکوکینتیک داروهای مورد استفاده در کشور را به دو صورت تزریقی و خوراکی تشریح نماید. ۱۰- اصول درمان دردهای حاد و مزمن التهابی و نفرس را بیاموزد. ۱۱- نکات مهم بالینی، عوارض جانبی، تداخل های دارویی، موارد احتیاط و منع مصرف،

کاربرد در بیماران کلیوی، کبدی، بیماران با سابقه زخم های گوارشی و مصرف در دوران بارداری را بیان کند. ۱۲- با توجه به افزایش سن جامعه و گسترش سالمندی و عوارض شدید این دسته از داروها، دانشجو باید رویکرد منطقی تجویز این داروها و نکات مهم پیگیری و پایش بیمار (توجه به مراجعات بعدی) را تشریح کند. حیطه نگرشی: تجزیه و تحلیل اثرات فارماکولوژیک داروهای NSAID و DMARD بر مبنای مکانیسم اثر آنها در راستای تجویز منطقی دارو به منظور دستیابی به اهداف درمانی مورد نظر و پیشگیری از عوارض دارویی. حیطه مهارتی: -	
در این درس، دانشجویان با فارماکولوژی پایه و بالینی داروهایی که در دردهای التهابی حاد و مزمن و آرتریت روماتوئید و نقرس استفاده می شوند، آشنا شده و نحوه تجویز منطقی آنها را فرا می گیرد.	شرح درس
۱- داروهای ضد درد غیر استروئیدی و غیر اویپوئیدی • مهار کننده های غیر اختصاصی COX • مهار کننده های اختصاصی COX-II • استامینوفن ۲- داروهای آنتی روماتیک • داروهای Synthetic disease-modifying antirheumatic (هیدروکسی کلروکین، متوترکسات، آزاتیوپورین، سولفاسالازین ...) • Biologic disease-modifying antirheumatic drugs (آباتاسپت، ریتوکسی مپ و ...) ۳- داروهای ضد نقرس • مهار کننده های گزانتین اکسیداز (آلوپورینول) • داروهای یوریکوزوریک (پروبنسید) • کلشی سین • مصرف گلوکوکورتیکوئیدها، NSAIDs و مهار کننده های اینترلوکین در نقرس در هر یک از گروه های دارویی فوق، فهرست داروهای پر مصرف در کشور، مکانیسم اثر، موارد مصرف بالینی و اورژانس، خصوصیات فارماکوکینتیک، عوارض جانبی، نحوه تجویز در سالمندان، خانم های باردار و نارسایی های کبدی و کلیوی بیان می شوند.	محتوای درس

گروه آموزشی متولی دوره

فارماکولوژی

مسئول دوره

استاد مسئول دوره:	دکتر مرجان نصیری اصل
شماره تماس:	۲۳۸۷۲۵۳۹
ایمیل:	marjannassiriaslm@gmail.com

توضیح: مسئولیت کلی اجرای دوره، پاسخگویی و هماهنگی های لازم بر عهده مسئول دوره خواهد بود. لازم است، مسئول درس عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی باشد.

اساتید دوره

نام و نام خانوادگی استاد درس	گروه آموزشی	میزان مشارکت (درصد)
دکتر حسن نیک نژاد	فارماکولوژی	۱۰۰

راهبرد آموزشی

ملاحظات	تعداد ساعت اختصاص یافته	راهبرد آموزشی
	۱/۵ ساعت	برگزاری کلاس با رویکرد سخنرانی
		برگزاری کلاس با رویکرد گروه های کوچک
		آموزش در آزمایشگاه
		برگزاری سمینار دانشجویی
		همکاری در تحقیق
		کار در جامعه (فیلد)
		حضور در جلسات علمی مانند ژورنال کلاب
	۰/۵ ساعت	برگزاری کلاس با مشارکت فعال دانشجو از طریق طرح سوال و کسب نظرات دانشجو در حین سخنرانی

رفرنس های تئوریک دوره

۱.	Katzung. B. G. , Basic and clinical pharmacology, 15 th edition, 2021
۲.	Katzung & Trevor's Pharmacology: Examination & Board Review, ,13th edition, 2021
۳.	در صورت نیاز و متناسب با موضوع، سایر منابع علمی از جمله UpToDate

وظایف دانشجو

۱.	حضور و مشارکت فعال در کلاس درس
۲.	پاسخ به سؤالات و تکالیف تعیین شده از سوی استاد

نحوه ارزشیابی دانشجویان

روش ارزشیابی	درصد از نمره کل که متعلق به این روش است
آزمون کتبی چند گزینه ای	۱۰۰ درصد
آزمون کتبی تشریحی	
آزمون شفاهی	

حضور و مشارکت دانشجو در دوره بر اساس نظر مسئول دوره	بر اساس سیاستهای آموزشی گروه فارماکولوژی، امکان اختصاص درصدی از نمره به حضور و مشارکت فعال دانشجو و ارزیابی عملکرد وی در پاسخ به سوالات و تکالیف داده شده وجود دارد
ارزیابی گزارش های دانشجو	
آزمون عملی	
انجام یا همکاری در تحقیق	

سایر مقررات مربوط به ارائه دوره
